

КОГНІТИВНЕ ЛІДЕРСТВО ЯК УМОВА РЕАЛІЗАЦІЇ І РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ РІЗНОМАНІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Стадник В., Костюк І.

Хмельницький національний університет, м. Хмельницький

Відмітною особливістю сучасного ринкового середовища є висока динамічність процесів, що відбуваються в сфері обміну товарами і ресурсами. Науково-технічний прогрес все більш урізноманітнює ресурсну базу господарської діяльності, а соціально-економічний розвиток суспільства змінює споживчі переваги, формує нові потреби і розвиває способи їх задоволення. Це вимагає пошуку нових можливостей і способів підвищення гнучкості сучасних підприємств, розвитку їх здатності забезпечувати, нарощувати і формувати нові конкурентні переваги, опираючись на свої ресурсні можливості. І чим ширшим і різноманітнішим є склад ресурсів, тим успішніше можуть вирішуватися завдання їх поєднання для створення інновацій.

В позитивному ключі різноманітність трактується як багатство відтінків, за якого відмінності розглядаються не як щось таке, що роз'єднує, а навпаки, об'єднує, що дозволяє використати потенціал різноманітності для досягнення ефекту синергії. Під потенціалом різноманітності економічних систем запропоновано розуміти «сукупність норм і правил взаємодії економічних агентів, які створюють умови для ефективного використання в різних процесах і організаційних формах їх комбінування усього розмаїття ресурсних можливостей, необхідних для здійснення різноманітних видів економічної діяльності, спрямованих на задоволення усього комплексу суспільних потреб у відповідному соціо-економічному контексті» [1, с.93].

Це досягається шляхом «організації різноманітності», коли в компанії різні організаційні принципи співіснують в стані активного суперництва між собою при визначенні способів, методів і ресурсів для вирішення інноваційних завдань і коли персонал заохочується до самонавчання і саморозвитку [1, с.209]. Для того, щоб це могло відбуватись, слід розвивати в компанії горизонтальні зв'язки, децентралізацію, розподіляти владу, заохочувати ініціативність і когнітивне лідерство (лідерство у виявленні розпорошеного і неявного знання, його перетворення у нову ідею, що може бути матеріалізованою). Завдяки цьому можна розвивати колективне знання, взаємно збагачуватись у процесі організаційної взаємодії. Водночас це формує і атмосферу суперництва, що важливо для результативної інноваційної діяльності. В сукупності це забезпечуватиме в організаційному просторі компанії нарощування і ефективного використання потенціалу різноманітності для формування і розвитку конкурентних переваг. Розробка програм розвитку когнітивного лідерства для реалізації потенціалу різноманітності підприємства передбачається у наступних дослідженнях.

Література:

1. Менеджмент різноманітності в розвитку конкурентоспроможності промислових корпорацій: монографія / За заг. і наук. ред. д.е.н., проф. В.В. Стадник. – Хмельницький : ПП А.С. Гонта, 2017. – 350 с.